

Pargas Parainen

Plan för att stöda den äldre befolkningen i Pargas

Social- och hälsovårdens
åtgärdsplan

PARGAS
SKÄRGÅRDSSTADEN

PARAINEN
SAARISTOKAUPUNKI

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning	3
Åldersvänligt Pargas	4
1. Information och förebyggande verksamhet	5
2. Teknologi.....	5
3. Munvård.....	6
4. Närståendevård.....	6
5. Personalresurser och kompetensutveckling.....	6
6. Vårdkedjan	7
7. Kvalitetsarbete	8
Förverkligande och uppföljning av planen	9
Källor:	10

Inledning

Kreativ skärgård, Pargas stads strategi, fastställer i handlingsplanen målsättningarna för verksamheten i staden. Vi samarbetar med tredje sektorn och erbjuder invånarna aktiverande samlingsplatser. Vi utvecklar digitala tjänster, förenklar åtkomsten på service, hör invånarna samt arbetar i mångprofessionella arbetsgrupper. I arbetet med att utveckla staden beaktas miljöplaneringen för att tillgodose tillgänglighet även för äldre. Sätten vi arbetar på är kreativa, sektoröverskridande, med betoning på processutveckling och workshops. Stadens strategi utvidgas som bäst med Skärgårdsstrategi 2030 där man lyfter upp att andelen personer som har en fast punkt i Pargas är stor, och att deras framtida behov av service bör beaktas. Tillgänglig hälsoservice, stöd för hemmaboende och serviceboende är av vikt för den här gruppen potentiella kommuninvånare.

Enligt nuvarande lagstiftning skall staden uppgöra en plan för att stödja den äldre befolkningen. Planen uppgörs för fullmäktigeperioden, och godkänns av fullmäktige. Planen innehåller målsättningar och åtgärder som stöder äldre. I välfärdsberättelsens årsrapport för 2020 beskrivs åldersstrukturen och dess utveckling, och tar fasta på målsättningar inom verksamheten som påverkar de äldres välbefinnande i staden. Pargas stad har publicerat statistik över befolkningens åldersfördelning kommunområdesvis. I stadens verksamhets- och ekonomiplan planeras och utvärderas servicen till äldre. I kommande lagstiftning åläggs staden även uppgöra en plan för äldres boende.

Denna del av planen för att stöda den äldre befolkningen utgör social- och hälsovårdens andel. I denna plan beskrivs konkreta målsättningar och åtgärder för att skapa en åldersvänlig vård och service. Social- och hälsovården arbetar för ett åldersvänligt Pargas, där invånarna känner delaktighet, trygghet och har möjlighet att delta i och självständigt fatta beslut. I planen beaktas lagstiftning, rekommendationer samt andra dokument som styr äldreomsorgen samt social- och hälsovårdens verksamhet.

Åldersvänligt Pargas

Den äldre befolkningen i Pargas stad ökar. Målsättningen är att skapa en omgivning och sådan service och vård som bygger förutsättningar för de äldre att leva ett självständigt, tryggt och meningsfullt liv. En meningsfull vardag ger självkänsla och välbefinnande och stöder de äldre i sina hem. Vi identifierar här åtgärder inom social- och hälsovården inom ramen för denna målsättning, åtgärderna uppdateras regelbundet.

Vi vill i ett så tidigt skede som möjligt erbjuda de äldre information om digitala tjänster, teknik och hjälpmedel samt informationssäkerhet.

Motion, hälsosamma levnadsvanor och sociala kontakter utgör de viktigaste byggstenarna för tryggt och meningsfullt liv. Minnessjukdomar är den främsta orsaken till användning av regelbundna social- och hälsovårdstjänster bland äldre. Förebyggande arbete, tidig diagnostisering samt rätta stöd-, vård- och rehabiliteringsåtgärder är avgörande för att förbättra eller upprätthålla den minnessjukas livskvalitet samt stävja kostnadsökningen i samhället.

För att personer med minnessjukdom skall kunna bo hemma så länge som möjligt och erhålla en kvalitativt god vård och rehabilitering behövs fungerande vårdkedjor. I ett senare skede av minnessjukdomen behöver många personer serviceboende med heldygnsvård, där vi även erbjuder vård i livets slutskede.

Målsättningar och åtgärder

1. Information och förebyggande verksamhet

Seniorpunkten erbjuder information, handledning, seniorrådgivning, hem- och grupprehabilitering samt dagverksamhet, stöd till närståendevård samt förebyggande hembesök. Verksamheten utformas i nära samarbete med geriatriska polikliniken.

Livsstilshandledning för unga seniorer är viktig. Näringsfrågor är en viktig del och handledning kring detta skall ges liksom motionsgrupper för sköra äldre och konditionssalsgrupp för människor i ett tidigt skede av minnessjukdomen.

Det uppsökande arbetet stärks i och med att färdstjänstansökningar och orosanmälningar koordineras på Seniorpunkten. Verksamhet som stöder de särskilt utsatta grupperna utvecklas.

Dagverksamheten systematiseras så att den målinriktade rehabiliteringen stärks. Den rehabiliterande dagverksamheten erbjuder också avlastning för närståendevårdare. Dagverksamhet ordnas i Pargas centrum, Nagu samt Korpo. I övriga kommundelar ordnas aktiviteter återkommande i samarbete med tredje sektorn.

Åtgärder

- Skapa en kommunikationsplan för Seniorpunkten samt äldreomsorgen som helhet
- Pensionärscoaching för unga seniorer med information om att förbereda sig för ålderdomen
- Utöka seniorrådgivning enligt Finger-modellen i samarbete med geriatriska polikliniken
- Erbjuda lagstadgade och frivilliga hälsogranskningar för specifika klientgrupper
- Utöka verksamhet i samarbete med tredje sektorn
- Öka stödjande och rehabiliterande gruppverksamhet, till exempel med Pilke-verksamhet och olika öppna, självständiga grupper
- Erbjud dag- eller rådgivningsverksamhet för hela skärgården via Pop-up tillställningar.
- Utöka, systematisera och utveckla hemrehabilitering

2. Teknologi

Den övergripande målsättningen för användningen av teknologi inom äldreomsorgen är att främja de äldres välbefinnande. Teknologianvändaren kan vara den äldre själv, en anhörig eller personal, i många fall flera användargrupper. Målen med användning av teknologi är att ge en ökad trygghet och självständighet hos kunden. Äldreomsorgens snabba utveckling inom teknologi optimerar personalresurserna och möjliggör service ute i skärgården.

Åtgärd

- Ta i bruk virtuella hembesök inom hemvården
- Ta i bruk virtuell gruppverksamhet inom dagverksamheten
- Ta i bruk virtuella metoder att hålla kontakt med närstående
- Utöka virtuell servicehandledning

3. Munvård

I dag har största delen av de äldre ursprungliga tänder kvar i munnen. Infektioner i munnen påverkar den allmänna hälsa, såsom en ökad risk för hjärt- och kärlsjukdomar, Alzheimers och vårdbalansen inom diabetes kan förvärra inflammationer.

De flesta äldre har en torr mun på grund av medicinering av bland annat blodtryck. Minskad saliv i kombination med muntorrhet och kariesbakterier orsakar karies. Endast god daglig munhygien kan förhindra karies, tandsten och inflammation i munnen.

Sedan 2020 har personer över 80 år haft rätt till en gratis tandkontroll som inkluderar individuell behandling. Ett munvårdsteam som inkluderar tandläkare, tandskötare och munhygienist ansvarar för de äldres tänder.

Åtgärder

Förbättra munhygien och munhälsa hos de äldre, liksom allmän hälsa och funktionsförmåga genom att:

- Varje äldre person har en daglig oral vårdplan och när den äldres förmåga försämras ska vårdpersonal hjälpa till.
- Varje äldre person genomgår tandundersökningar
- Öka personalens kompetens i munvård och uppgöra en utbildningsplan

4. Närståendevård

Närståendevård är en viktig vårdform inom äldreomsorgen, och är betydelsefull i skärgården. Närståendevårdarnas andel ökar, och service som stöder närståendefamiljer utvecklas och utvidgas aktivt. Avlösning i vården kan ordnas genom intervallvård, familjevård, avlösarservice genom uppdragsavtal då en anhörig eller bekant kan avlösa mot arvode. För kortare avlösning kan dagverksamhet eller avlösningshem ordnas. För närståendevårdarna erbjuds olika former av rekreation, hälso- och välmåendegranskningar, skolningar, vattengymnastik och kamratstödsdiskussioner i samarbete med hälso- och socialvården samt med tredje sektorns aktörer.

Åtgärder

- Öka närståendevårdens täckning ytterligare att motsvara rekommendationer eller bibehålla närståendevårdens täckning på nuvarande nivå
- Skapa nya serviceformer till närståendefamiljerna

5. Personalresurser och kompetensutveckling

Personalen utgör den centrala resursen inom verksamheten, personalens kompetens och välbefinnande är grunden för äldreomsorgens förmåga att bemöta de äldre. Personaldimensioneringen utarbetas i huvudsak utgående från klienternas funktionsförmåga och hjälpbehov.

Vi erbjuder målinriktad fortbildning med iakttagande av lagstiftning om fortbildning inom social-, hälso- och sjukvården. En yrkeskunnig och välmående personal skapar en trygg omgivning för de äldre.

Tyngdpunkt läggs på att förbättra personalens välmående. Arbetshälsa består av personlig hälsa, yrkeskunnande hos varje anställd, jämlik atmosfär på arbetsplatsen och rättvist ledarskap. Med professionellt ledarskap påverkar man personalmängden, kunnandet, välmående på arbetsplatsen och ett fungerande arbetarskydd.

Åtgärder

- Rekrytering av personal genom positiv marknadsföring
- Utöka personalresurserna inom öppna vården i takt med att de äldres antal ökar
- Godkänna utbildningsplanen som en del av verksamhetsplanen
- Utvecklingsåtgärder för att befrämja välmående hos personalen i samarbete med personalavdelningen
- Utvärdera arbetet med att motverka hot och våld inom vårdarbetet i samarbete med personalavdelningen
- Skapa nätverk för specialisering inom vården som minnesarbete, vård i livets slutskede, diabetesvård och rehabilitering inom ramen för arbetet med vårdkedjan

6. Vårdkedjan

Vårdkedjan utgör ett aktivt arbete för att fördjupa samarbetet mellan hälsovården och äldreomsorgen för att sätta resurserna på rätt nivå och i rätt skede i den äldres behov av vård och service.

Vårdkedjans funktion är viktig för äldre: en snabb och kunnig diagnostik, vård och möjliga åtgärder utan dröjsmål, effektiv rehabilitering samt tillgång till olika hjälpmedel och vård i hemmet är av avgörande betydelse.

Diabetes, problem i rörelseorganen, hjärt- och blodkärllsjukdomar, minnessjukdomar och psykiska problem såsom depression, vanföreställningar, rädslor och ensamhet är de vanligaste långtidssjukdomarna hos de äldre.

Förebyggande arbete, tidig diagnostisering samt rätta stöd-, vård- och rehabiliteringsåtgärder är avgörande för att förbättra eller upprätthålla den minnessjukas livskvalitet samt stävja kostnadsökningen i samhället. Vårdkedjans målsättning är att erbjuda service på rätt nivå i rätt skede. Arbetsgruppen för vårdkedjan utarbetar målsättningar, mätare och utvärderar utvecklingsarbetet.

Åtgärder

- Identifiera former av tidigt stöd på rätt nivå samt därtill hörande vård och rehabilitering
- Tyngdpunkt på aktiv förebyggande rehabilitering inom öppenvården
- Fysioterapi och ergoterapi satsar på rehabiliterande verksamhet i högre grad
- Utvärdera och utveckla det mångprofessionella arbetssättet mellan yrkesgrupper
- Läkare och annan sjukvårdspersonal strävar till att öka antalet hembesök från nuvarande
- En hållbar vård- och boendeform erbjuds som ett alternativ till långvårdspatienter

7. Kvalitetsarbete

Tillräcklig tillgång på service inom hemvård och boendeservice

För att kunna tillgodose tillräckligt omfattande service till äldre personer som är i behov av fortgående vård i hemmet, serviceboende eller serviceboende med heldygnsomsorg i framtiden görs uppskattningar av vårdbehovet i staden årligen som bedöms i samband med uppgörande av budget och verksamhetsplan.

Åtgärd

- Utvärdera servicestrukturen och verksamhetens omfattning inom ramen för de målsättningar som uppgjorts inom balanseringsprogram samt i arbetet med att utveckla vårdkedjan

Utvärdering av servicebehovet och verksamhetens kvalitet

Inom äldreomsorgen kommer det internationella mätinstrumentet för funktionsförmåga, även kallat Rai, att tas i bruk. Grunderna för att erbjuda service till äldre kommer i framtiden att basera sig på användningen av mätinstrumentet. Även verksamheten och kvaliteten i vården kommer att utvecklas på basen av strukturerad information från den systematiska utvärdering som är möjlig genom mätinstrumentet Rai.

Åtgärd

- Ta i bruk mätinstrumentet Rai inom äldreomsorgens verksamhet under år 2022.
- Utvärdera klienternas funktionsförmåga och servicebehov enligt Rai instrumentet inom servicekartläggningen, hemvården och boendeservicen under år 2023.

Processbeskrivningar som ett led i systematiskt kvalitetsarbete

I enlighet med stadens strategi är målsättningen att verksamheten är dokumenterad i processform. För att försäkra oss om patient- och klientsäkerheten samt för att utveckla densamma tas SHQS kvalitetsäkringsprogrammet stegvis i bruk.

Åtgärder

- Ta i bruk SHQS som ett led av ledning och utveckling av verksamheten
- Göra processbeskrivningar för processerna inom verksamheten med tyngdpunkt på vårdkedjans verksamhet
- Göra upp en tidtabell och målsättning för att uppnå extern auditering och certifierad verksamhet

5. Förverkligande och uppföljning av planen

I planen beskrivs åtgärder inom social- och hälsovården för att stödja den äldre befolkningen. Planen godkänns av fullmäktige och utvärderas årligen. Planen är offentlig och hittas i elektronisk form på stadens hemsidor.

Utvärderingen och uppdateringen av åtgärderna utförs i samarbete med den äldre befolkningen, kunderna och andra nätverk och beslutsfattare. För utvärderingen av servicens kvalitet och tillräcklighet inhämtas regelbundet synpunkter från dem som anlitar servicen och från deras anhöriga och närstående samt från de anställda i kommunen. Social- och hälsovården sammanställer årligen en verksamhetsberättelse, socialombudsmannens årliga rapport beaktas och verksamheten analyseras kontinuerligt. I utvärderingen fästs särskild vikt vid vårdkedjans målsättningar.

Källor:

Kreativ skärgård Pargas stads strategi 2018–2022. Pargas stad.

Skärgårdsstrategi 2030 för Pargas stad. Utkast. Pargas stad.

Välfärdsberättelse. Årsrapport 2020. Pargas stad.

Varsinais-Suomen alueellinen hyvinvointikertomus 2021. V-S Sote.

Befolkningsstatistik Pargas. Pargas stad.

Pargas stads äldrepolitiska strategi (2011–2015). Pargas stad.

Kvalitetsrekommendation för att trygga ett bra åldrande och förbättra servicen 2020–2023: Målet är ett åldersvänligt Finland.

Statsrådets principbeslut. Patient- och klient-säkerhetsstrategi 2017–2021 samt genomförandeplan.

Nationellt åldersprogram fram till år 2030: För ett ålderskunnigt Finland.

Främjande av välfärd, hälsa och säkerhet 2030. Statsrådets principbeslut samt genomförandeplan.

Lag om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre. 980/2012.

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av socialvårdslagen och lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre samt till lagar som har samband med dem. RP 231/2021.